NORDØSTGRØNLANDSK KOMPAGNI Nanok

Rosenhøjvej 10
DK-8410 Rønde

Feltrapport fra rejsen til Nordøstgrønland 2004

Bass Rock husene
Baldwin-Ziegler ekspeditionens let genkendelige, ottekantede huse på Bass Rock er opført i 1901. Det ene af husene er fortsat i forbavsende god stand, og dermed den ældste endnu anvendelige bygning i Nordøstgrønland. Bass Rock var et af de omkring et hundrede lokaliteter, som Nanok besøgte i sommeren 2004. Læs mere om dette i rapporten.

14. feltsæson

Indledning

Nordøstgrønlandsk Kompagni Nanoks 14. feltsæson er gennemført som planlagt.

Sommerens arbejde var en direkte fortsættelse af det omfattende registreringsprojekt, der blev iværksat i 2003. Et arbejde der går ud på at etablere en samlet, tidssvarende registrant over alle gamle hytter og stationer i Nordøstgrønland. I 2003 lykkedes det at dokumentere omkring 100 lokaliteter og i 2004 er omtrent samme antal steder kortlagt. Dermed findes der nu opdaterede informationer om næsten 2/3 af alle lokaliteter af denne type. Det forventes, at arbejdet vil fortsætte i 2005, hvor en del af indsatsen formentlig vil blive rettet mod Dove Bugt området.
Det indsamlede materiale er videregivet til Grønlands Nationalmuseum, hvor det nu indgår som en værdifuld del af museets omfangsrige registreringer over grønlandske kulturminder.

Til trods for at vi i år havde reduceret vort ophold i Grønland til blot tre uger – mod sædvanligvis fem uger - lykkedes det alligevel at gennemføre et fuldt program. Det skyldes bl.a. sommerens gunstige isforhold, hvor det var muligt relativt uhindret at besejle hele området mellem Kong Oscar Fjord i syd og Haystack i nord. Over 2.200 km er blevet tilbagelagt med gummibåd og kutter.
Den begrænsede mængde drivis gør imidlertid, at de seneste års kysterosion fortsætter; specielt har vi iagttaget dette langs Hochstetter Forland, hvor Ailsahytten [519] er taget af havet i løbet af sommeren 2004.

Det har imidlertid været meget opmuntrende at opleve, hvor flittigt de hytter og stationer, som Nanok tidligere har istandsat, i dag anvendes af rejsende på Kysten. Det fremgår dels af talrige beretninger i hyttebøgerne og af mundtlige udsagn fra fx Siriusmænd og videnskabsfolk. Ofte passerer folk forbi en moderne Sirius depothytte for i stedet at overnatte i en istandsat, gammel fangststation. De nye hytter er ganske vist meget komfortable; men er totalt blottet for den fantastiske, rustikke stemning, man kan opleve i et af de gamle huse. Det er Nanoks ønske snarest muligt efter aftale med Hjemmestyret at genoptage renoveringen af udvalgte hytter og stationer.

Fra tid til anden kan man støde på folk, der har den fejlagtige opfattelse, at Nanok ejer nogle af hytterne i Nordøstgrønland; men sådan forholder det sig ikke. Nanok har ingen fast ejendom i Grønland, og vi har i øvrigt den overbevisning, at samtlige hytter og stationer i Nordøstgrønlands Nationalpark bør tilhøre Grønlands Hjemmestyre. Nanoks interesse i de gamle bygninger består alene i at sikre, at en udvalgt del af disse fortsat vedligeholdes.

Nanok takker til slut vor sponsor Aage V. Jensens Fonde for aldrig svigtende tillid og støtte, og siger ligeledes tak til den lange række af privatpersoner, der har ydet støtte på enhver måde eller vist positiv interesse for vort arbejde. Ligeledes tak til vore samarbejdspartnere samt til ekspeditioner og institutioner, der har været med til at gøre vort arbejde mulig.

På Nanoks vegne

Peter Schmidt Mikkelsen

Feltrapport for Nordholdet 2004

Opgave

Nordholdets primære opgave var at foretage tilsyn med og udarbejde bygningsmæssig status for hytter og stationer i området mellem Daneborg i syd og Hochstetter Forland i nord, herunder Shannon og Pendulum øerne.

Med Sandodden station ved Daneborg som udgangspunkt skulle holdet med gummibåd besejle det nævnte område i det omfang forholdene tillod det. Registreringen skulle foregå ved systematisk digitalfotografering af bygninger, samt målskitse af grundplaner og beskrivelse af indbo og diverse efterladenskaber. Alle besøgte steder skulle desuden GPS-indmåles.

Nordholdets rejserute i 2004.
I alt 1.287 km blev tilbagelagt med gummibåd.

Nordholdet

Opgaven skulle udføres af tre personer: Erik Jochumsen, fotograf. Søren Kristensen, studerende samt Peter Schmidt Mikkelsen fra Nanok. Alle tre er tidligere Siriusmænd.

Ud- og hjemrejse

Vi fløj fra Kastrup den 19. juli 2004 kl. 10.40 sammen med Sydholdet. Efter en overnatning i Akureyri tog vi næste dag med Fokker 50 til Constable Pynt. Her havde vi et kort ophold og tog afsked med Sydholdet, inden vi fortsatte med Twin Otter til Mestersvig. Her blev den videre rejse midlertidigt afbrudt pga. melding om kraftige vindstød på landingsbanen i Daneborg. Efter en overnatning i Mestersvig, ankom vi næste dag, den 21. juli, med Twin Otter til vor destination, Daneborg.

Hjemrejsen startede den 10. august, hvor vi med Twin Otter returnerede fra Daneborg til Mestersvig, hvor vi blev genforenet med Sydholdet. Efter nogle timer blev vi – sammen med en række andre rejsende - afhentet af en Fokker 50 og fløjet direkte til Reykjavik, hvor vi overnattede. Næste dag, den 11. august kl. 12.45, ankom vi planmæssigt til Kastrup.

Humber gummibåden er et perfekt rejsemiddel til registreringsprojektet. Her er den trukket op på en isflage i Ardencaple Fjord.

Klargøring og afrejse

Straks ved ankomsten til Daneborg den 21. juli fortsatte Erik og Søren med samme Twin Otter til Sirius' depot ved Fligely Fjord for at udlægge

500 liter benzin, som vi senere skulle bruge til vor gummibåd. Flyvevejret var ikke det bedste; men trods lavt skydække og blæst lykkedes det alligevel de dygtige piloter fra Flugfélag Íslands at følge kystlinien rundt og lande i Fligely Fjord.
I mellemtiden tog Peter fat på at klargøre Sandodden, hvor vi sædvanen tro indlogerede os. Huset er i god stand, og vi kunne straks drage nytte af det køkkenhjørne, som Nordholdet i 2003 havde indrettet i det renoverede vindfang.

I erkendelse af den knappe tid og det omfattende program besluttede vi at komme videre fra Daneborg så hurtigt som muligt.
Udrustning og proviant blev gjort klar, og over middag næste dag, den 22. juli, satte vi kurs nordover i Nanoks Humber gummibåd påmonteret en 40 hk påhængsmotor. Med god last inkl. 200 liter benzin på "dækket" lå gummibåden solidt i de friske bølger, som mødte os på vejen op til første overnatningssted, Germaniahavn [447-3][1]. Turen langs Wollaston Forlands golde østkyst i diset, overskyet vejr er ikke nogen større oplevelse. Vi var derfor godt tilfredse, da vi nåede frem til Germaniahavn, der nu er blevet en udmærket rejsehytte takket være de foregående års renovering af såvel Nanok som Sirius.

Pendulum Øer

Morgenstunden 23. juli bød på blæst og tåge. Vi tog derfor til fods turen rundt om Germania Havn vigen til Vestre Havnenæs, hvor man stadig kan finde fundamentet af Koldewey-ekspeditionens ene stenhus [447-1] fra overvintringen 1869-70. Sabine Ø og Germania Havn var i gammel tid et knudepunkt. Et sted med åbent vand og derfor ofte datidens indfaldsport til Nordøstgrønland. Eskimoruiner vidner om, at det også har været et godt fangststed i tidligere tider.
Netop som vi midt på dagen kom tilbage fra spadsereturen kom vejrskiftet. Mod syd brød Hvalros Ø frem af tågen. Vinden stilnede af, og snart var vi i gummibåden og på vej for at finde hytten [442] på øens sydside. Humøret steg en ekstra grad, da vi på vejen tilbage til Germaniahavn kunne se, at opklaringen fortsatte med klar sigt mod øst. Efter en hurtig optankning satte vi derfor kurs udover Pendulum Strædet til Lille Pendulum og Bass Rock. En time over midnat var vi tilbage efter denne fine aftentur. Særligt interessant var det at besøge Baldwin-Ziegler ekspeditionens huse [461] fra 1901 på Bass Rock samt tyskernes afbrændte station i Hansa Bugt.

Et par sjældent besøgte hytter. Øverst: Kap Buchenau hytten [463] på Lille Pendulum. Nederst: Tomsborg [506] på Shannon.

Kuhn Ø og Fligely Fjord

Næste dag, 24. juli, var det tid at skifte

[1] Tal i parentes [ ] refererer til Peter Schmidt Mikkelsen: *"Nordøstgrønland 1908-60"*, Aschehoug 2001.

base og sætte kurs mod Fligely Fjord. På vej gennem Clavering Strædet brød solen gennem disen fra en skyfri himmel, og vi kunne nyde det gode vejr under stop ved Falkberget [448] og Kroneberghytten [449]. Senere, da vi havde passeret Kap Berlin fik vi igen let tåge, og vi kunne konstatere, at Albrecht Bugt foreløbig var spærret af drivis. Imidlertid var der plads nok mellem isflagerne til, at vi kunne sejle nogenlunde uhindret til Sigurdsheim [468] på Kuhn Ø. Herfra kunne vi uden problemer følge kysten sydover, og med en afstikker til Kap Schumacher [460-2] nåede vi i flot aftensol frem til Fligely depotet.

Fligely depotet fungerede derefter som vores springbræt for den videre færd. Først en dagstur, 25. juli, til Lindeman Fjord og Svejstrup Dal; efterfulgt af en tredages tur til Ardencaple Fjord.

Ullahytten [508] ved Grandjean Fjord med Ulla Ø i baggrunden.

Ardencaple Fjord og Ny Jonsbu

Tidligt på aftenen den 26. juli nåede vi frem til Ny Jonsbu efter en dagsrejse på 150 km, hvor vi havde opmålt hytterne i Fligely Fjord og Grandjean Fjord. Nu trængte vi efterhånden til en lille pause, og det passede perfekt med det blæsevejr, der hindrede motorbådssejlads den 27. juli. Medens vinden ruskede i skorstensrøret kunne vi hellige os fridagen i den fine station med friskbagte boller og pandekager.

Næste dag løjede vinden af, og vi kunne gennemføre registreringerne i den indre Ardencaple Fjord, Smalle Fjord og Brede Fjord.

Om morgenen den 29. juli var der atter blændet fuldt op for den strålende grønlandssol, og vi forlod Ny Jonsbu for at returnere til Fligely depotet. På vejen dertil hilste vi på en isbjørn, der fra en isflage nysgerrigt iagttog vor opmåling af Arnliotstua [509]. Ankommet til Fligely depotet gav vi huset en grundig afvaskning som tak for lån til Sirius. Udenfor glimtede midnatssolen i den stille, blanke fjord, og vi besluttede derfor at benytte lejligheden til at flytte vor base op til den såkaldte Nanok station [510] på Hochstetter Forland. Efter knapt to timers sejlads ankom vi ved midnatstid i havblik til Nanok uden at have set skyggen af drivis.

Hochstetter stationen [510] er igen blevet et dejligt sted at holde en ekstra hviledag; men havet æder sig stille og sikkert tættere på huset. Afstanden fra huset til skrænten er i dag 16 meter.

Hochstetter Forland og Shannon

De næste syv dage tjente den dejlige Hochstetter station os som base. Huset blev i sommeren 1996 reddet fra sikker ruin og undergang af et Nanok-hold. En pragtfuld

Et af sommerens absolutte højdepunkter var besøget ved Alabamahuset [518] på Shannon.

panoramaudsigt over hele Hochstetter Bugt kombineret med masser af rustik østkyst-atmosfære har siden gjort stationen til et yndet overnatningssted bl.a. for Sirius. Også her kan der frembringes uforlignelige hvedeboller eller franskbrød.

Fra Hochstetter gennemførte vi tre endagsture. Første tur gik til Peter Bugt, bl.a. med besøg i Kulhus [511] og gamle Jonsbu [521] ruinen. Dernæst skulle vi lige have overstået to vejrfaste dage med kraftig blæst fra sydvest, hvor vi kunne iagttage, hvorledes brændingen gør indhug i de sandede skrænter på Hochstetter Forland.

Den 2. august var vejret atter til sejlads: skyfrit og vindstille. Blikket og kursen blev rettet mod øst, mod Shannon. Fra et par rekognosceringsture til fods til Muschelbjerg og Kap Rink vidste vi, at blæsten havde presset drivis op mod Shannons sydkyst og at der også lå nogen is nord for Shannon. Nu var spørgsmålet blot, hvor tæt isen var, og hvilken kurs den ville tage. Vi besluttede først at forsøge syd om Shannon. Hvis isen blokerede her, ville vi have en mere åben "bagdør" nord om øen.

Efter en fin sejlads over Hochstetter Strædet ramte vi præcist Tomsborg hytten [506] nord for Kap Tramnitz. En kilometer fra kysten mødte vi isen. Den bredte sig tæt sydover, men var i hurtig bevægelse, og da der pludselig opstod en "landevej" langs kysten, besluttede vi at gøre forsøget - overvåget af en flok hvalrosser, der solede sig i strandkanten. Vejen

Løjtnant Gerhard Zachers ensomme grav ved Kap Sussi [520] på Shannon. Den tyske soldat blev dræbt 22. april 1944 af en angrebsstyrke fra Nordøstgrønlands Slædepatrulje. Det hvide kors er et nyt, som Slædepatruljen Sirius i vinteren 1991-92 har rejst til erstatning for det oprindelige kors.

lukkede sig dog hurtigt for os ved kappet, og vi valgte derfor at vende om, komme ud af

Opmåling af Ottostrand [531], der er en norsk fangststation opført i 1932. Stationen er i forfald og et oplagt emne for en fremtidig renovering af Nanok, specielt efter at Mønstedhus blev taget af havet i 2002.

drivisen og i stedet tage den nordlige rute.
Nu havde vi mere held med isen og kunne uden besvær nå frem til både Kap Sussi [520] og Alabamahuset [518]. Det var en stor oplevelse at besøge disse historiske steder, og vi kunne have tilbragt mange timer der, hvis tiden og situationen havde tilladt det. Planen var at søge til Sirius' Kap Pansch depot, men her viste det sig, at fastis i den lille nordvendte bugt blokerede for landgang. Da tåge og vind samtidig begyndte at sætte ind, besluttede vi at sige vejrguderne tak for godt vejr så vidt; og i stedet sætte kurs hjemover mod Hochstetter, der var dejlig at komme tilbage til kl. 02 efter en dag på 240 km og med mange uforglemmelige oplevelser.

Næste dag revurderede vi vore muligheder. Sydkysten af Shannon måtte vente til en anden gang, men til gengæld havde vi stadig tid og mulighed for at skubbe vores grænse længere mod nord. Det førte til en fin tur, den 4. august, op til Mønstedhus [532] – eller rettere "Ny Mønstedhus" – samt til Ottostrand [531], der er et oplagt mål for en renovering af Nanok i fremtiden.

Med til en enhver god hviledag på en gammel fangststation hører også friskbagte hvedeboller.

Albrecht Bugt og hjemtur via Kap Herschell

Fra starten havde vi planlagt at være retur på Sandodden den 8. august, og det passede fint med, at vi den 5. august kunne samle alt vort grej og tomme benzintromler, og sejle sydover til Sirius depotet ved Albrecht Bugt. Al drivisen, der havde ligget der den 24. juli, var nu forsvundet.
Den 6. august gjorde vi rent bord med hytteregistreringen på vejen sydover til Kap Herschell [417], hvor vi besluttede at tilbringe vor sidste hviledag. Det var fantastisk at opleve, hvordan den gamle station er genopstået af ruin

takket være det flotte arbejde, der her blev udført af Ivar Ytreland og hans Nanok-hold i sommeren 2002. Det eneste der endnu mangler, er et nyt kulkomfur og lidt frisk maling.

Afslutning

Den 8. august sejlede vi medbringende vore tomme benzintromler de sidste kilometer ind til Sandodden, hvor vi riggede af og gjorde klar til hjemrejse.
Vi havde på 18 dage besøgt 67 hytter, stationer og materialepladser. Undervejs havde vi tilbagelagt 1.287 km i gummibåd og forbrugt 600 liter benzin svarende til 2,1 km/liter. Vejret havde været omskifteligt, men alligevel passet godt ind programmet, således at der havde være blæst og sø på de dage, vi alligevel havde planlagt at ligge stille.
Isforholdene havde været næsten optimale for os. Stort set ingen fastis og kun sporadiske samlinger af drivis. Blot ved sydkysten af Shannon måtte vi vende om med uforrettet sag.
Vi havde undervejs set en mængde dyr: Isbjørn, polarræve, hvalrosser, hundredvis af sæler, mange moskusflokke og en masse forskellige fugle.
Udrustningen havde fungeret tilfredsstillende, og vi havde ikke haft uheld. Vi var godt tilfredse!

Tilbage på Daneborg. F.v.: Erik, Søren og Peter.

Nordholdet sender til slut en stor tak og hilsen til Slædepatruljen Sirius, til Forsvarets Vagt Mestersvig samt til Søren Rysgaard og team for lån, hjælp og hyggeligt samvær.

Erik, Søren og Peter

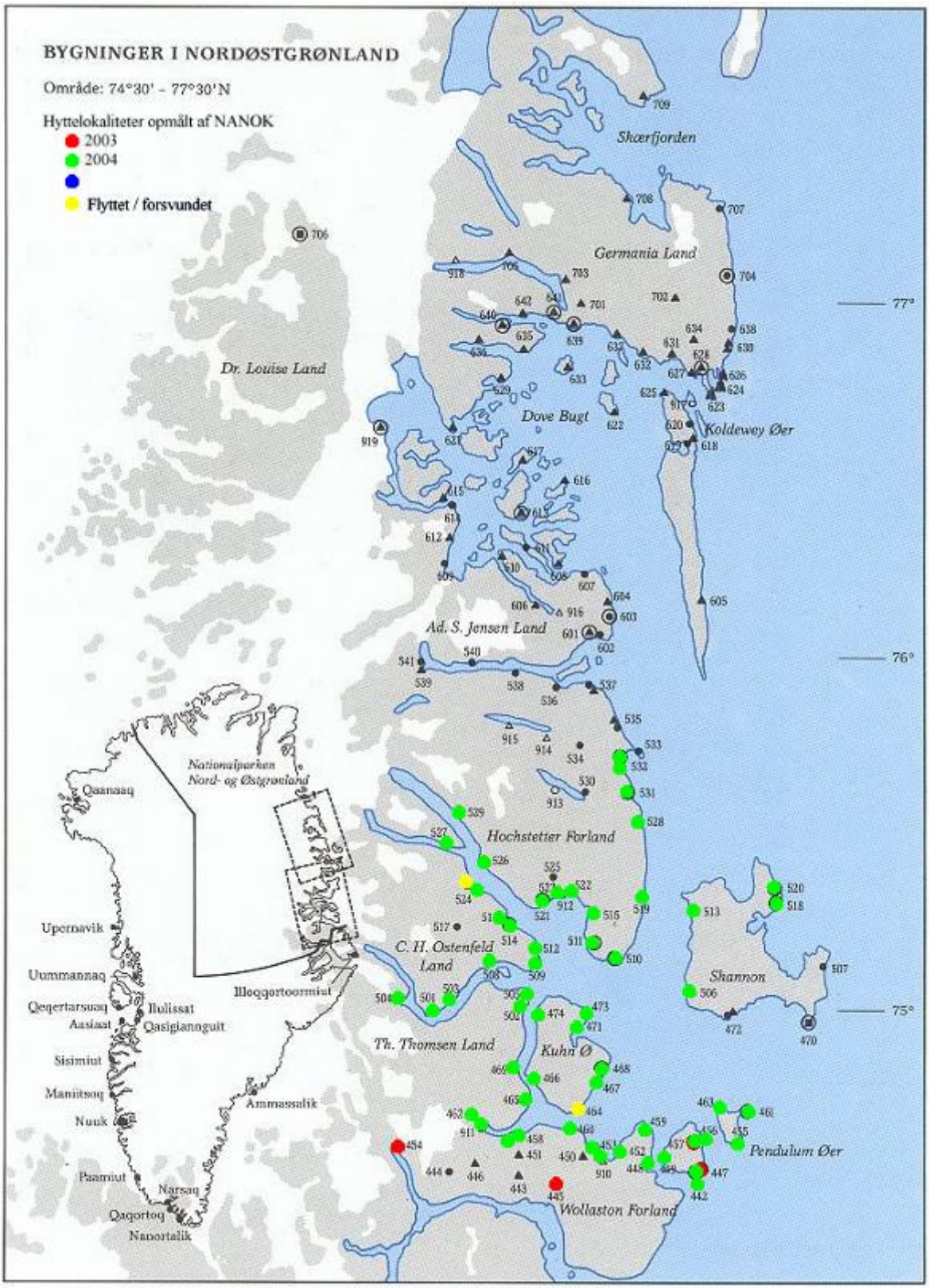

De to kort illustrerer omfanget af Nanoks arbejde i sommeren 2003 og 2004. Alle lokaliteter mærket med rødt eller grønt er hytter og stationer, der er blevet besøgt og opmålt af Nanoks ekspeditionshold. Lokaliteter mærket med gult er steder, hvor der uden held er søgt efter bygninger eller rester af sådanne.

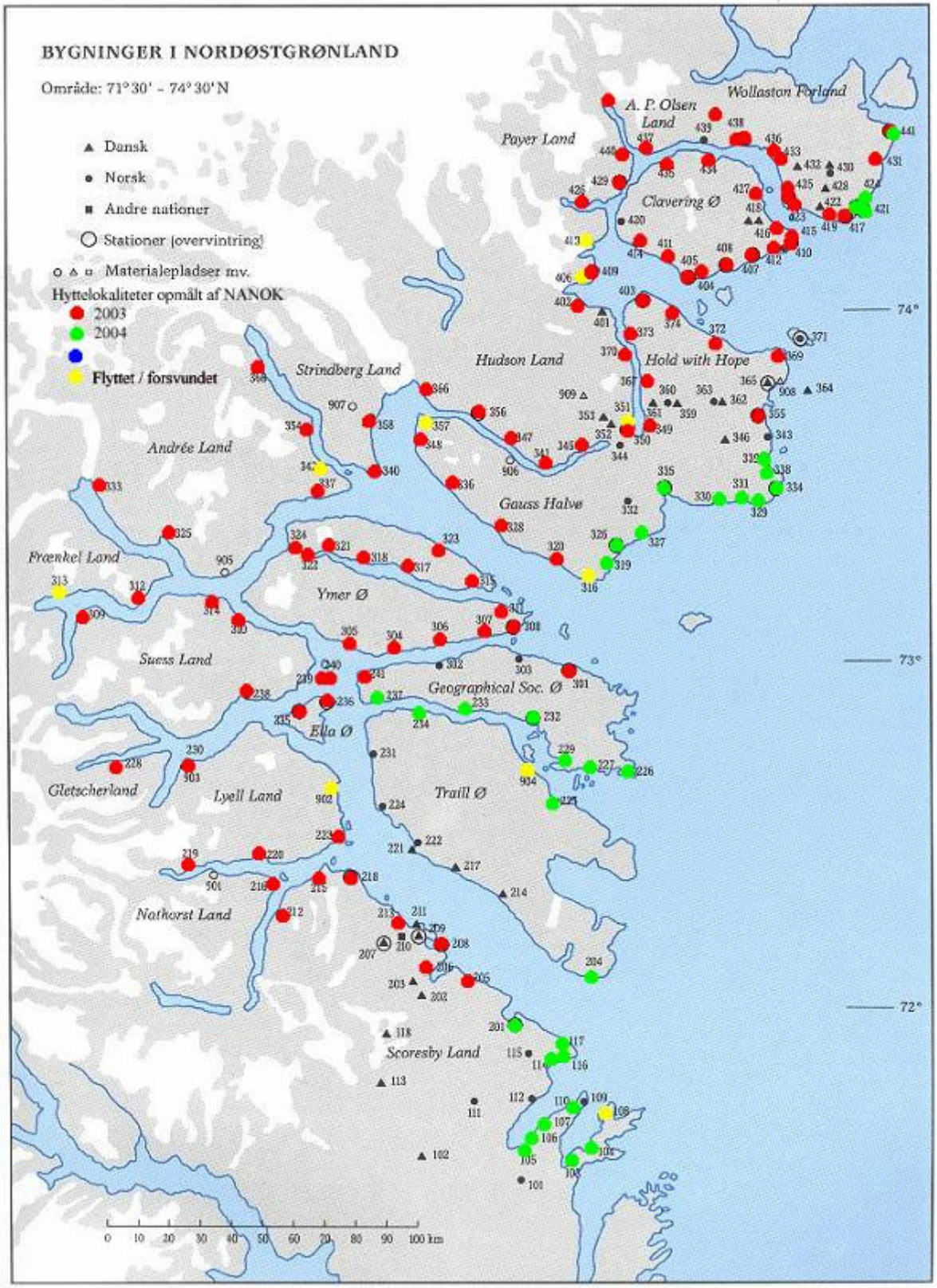
BYGNINGER I NORDØSTGRØNLAND
Område: 71° 30' - 74° 30' N
Dansk
Norsk
Andre nationer
Stationer (overvintring)
Materialepladser mv.
Hyttelokaliteter opmålt af NANOK
2003
2004
Flyttet / forsvundet
A. P. Olsen Land
Wollaston Forland
Payer Land
Clavering Ø
Strindberg Land
Hudson Land
Hold with Hope
Andrée Land
Gauss Halve
Frænkel Land
Ymer Ø
Suess Land
Geographical Soc. Ø
Ella Ø
Gletscherland
Lyell Land
Traill Ø
Nathorst Land
Scoresby Land
74°
73°
72°
0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 km

Feltrapport for Sydholdet 2004

Nanoks Sydhold 2004 havde to hovedopgaver denne sommer.

1. At fortsætte registreringen af fangststationer og hytter i området fra Nathorst Fjord i syd til Hold With Hope i nord.
2. At foretage en større modificering af kutteren, "Agsut".

Disse opgaver blev tildelt Lars Bønding, 34, bygningsingeniør. Jesper Stentoft, 32, maskinmester. Ole Schirmer Nielsen, 29, VVS installatør. Alle tre tidligere Siriusmænd fra hhv. årgang 1996 og 1997.

Mandag den 19. juli 2004 tog vi sammen med Nordholdet flyveren fra Kastrup. Vi havde en enkelt overnatning i Akureyri og fortsatte derpå med Fokker 50 til Constable Pynt. Sidst på eftermiddagen kom vi med Twin Otter til Ella Ø. På turen til Ella Ø mellemlandede vi i Mestersvig, hvor vi medtog gods som var kommet op med C-130 Hercules.
Ved 20-tiden landede vi på Ella Ø. Vi blev budt velkommen af Sirius Chef Ella Ø, Per, årgang 2001.

Sydholdets rejserute i 2004.
I alt 942 km blev tilbagelagt med kutteren Agsut.

I løbet af aftenen blev Agsut klædt af for sin vinterbeklædning (presenninger). Vi kunne konstatere, at træværket havde trukket sig meget sammen siden sidste år. Fugten havde holdt sig bedre i træværket under de forrige overvintringer, hvor kutteren havde været opmagasineret i helikopterhangaren i Mestersvig, end denne vinters udendørs ophold på Ella Ø.

De følgende dage gik med klargøring af Agsut til sejlads. Kutteren stod for en større

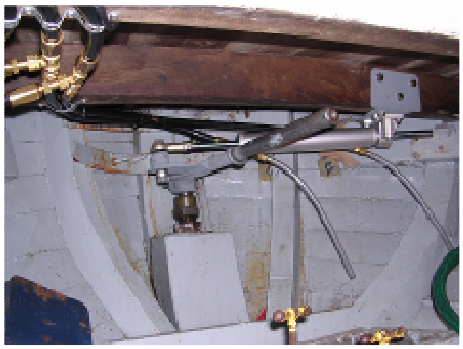

T.v.: Hydraulisk styremaskine for ror er monteret. I midten: Udvendig rat på styrehuset.
T.h.: Lars i gang med ekkolod og gear/gas håndtag.

modificering, der havde til formål at gøre den mere sejlvenlig samt øge sikkerheden under sejlads. Foruden olie- og filterskift fik Agsut monteret hydraulisk styresystem, ekkolod, holder for nødmotor, kombineret gear/gas håndtag og frostsikkert batteri.

Første sejlads

Lørdag den 24. juli blev Agsut søsat, og søndag ved middagstid sejlede vi ud med kurs mod Myggbukta. Vejret var fint og Agsut lå roligt og godt i vandet. Vi havde fangststationen på Kap Humboldt som mål for første dag.
Planer er til for at blive ændret. Ved aftenstid sejlede vi ind i dårligt vejr med regn, store bølger og 20 knob i snuden. Vi fandt en nogenlunde rolig vig, hvor vi ankrede op. Det tog ikke lang tid, før at vi fandt ud af at Agsut var et dårligt sted at overnatte. Grundet indtørringen af træet dryppede det ned stort set alle steder. Vi tog jollen og sejlede i land for at overnatte der. Næste dag var vandet mere roligt, og vi satte igen kurs mod Humboldt. I overskyet og regnvejr ankom vi ved middagstid til stationen. Her brugte vi resten af dagen på at tørre vores våde grej. Det blev også til en fodpatrulje i fjeldet for at se på isforholdene for vores videre færd over mod Kap Franklin. Det så lovende ud.

Sydholdet 2004. F.v.: Lars, Jesper og Ole.

Tirsdag den 27. juli lettede vi anker og krydsede Kejser Franz Joseph Fjord på helt fladt vand, men dog med masser af vand fra oven. Vi fandt ikke spor efter dagens første mål, Funkis [316], på sydsiden af Gauss Halvø; men hytten skulle også være taget af et stenskred allerede i 1955.
Vi fandt og registrerede Franklin Strand [319] ved 18-tiden. Efter registreringen blev vi enige om, at vejret ikke var til flere hytter og satte derpå kursen direkte mod Myggbukta Station [335]. Vi ankom til stationen sidst på aftenen. Dagens sejlads var gået tilfredsstillende, bortset fra regnen, men is havde vi ikke mødt noget af.

Myggbukta

Onsdag blev brugt til at registrere hytterne på kysten fra Myggbukta via Kap Broer Ruys stationen [334] til Skandalen [339] nordvest for Kap Broer Ruys. Vi var noget spændte på dagens strækning, idet ingen af os tidligere havde sejlet længere end til Kap Franklin. Men vejret var med os, og ikke mindst takket være de nyere tiders mangel på is forløb turen gnidningsløst.
Ved Kap Broer Ruys Stationen var der kun en stak brædder at se. Vi undrede os noget over, at nogen

Resterne af Kap Broer Ruys stationen [334].

kunne finde på at placere en station et så ugæstfrit sted.

Det blev til endnu en overnatning i Myggbukta. Under opmålingen af stationen om torsdagen erfarede vi at navngivningen af stedet ikke var helt tilfældig. Skarpt forfulgt af myg drog vi videre i sydlig retning mod Ella Ø. På vejen var vi inde for at søge efter Franklin-Huset [326]. Efter nogen søgen fandt vi resterne af det, der engang havde været en fangststation. Kun jordvoldene - som viste husets omrids - var tilbage.
Efter en fantastisk fin nat gennem Sofia Sund ankrede vi op ved Ella Ø kl. 7.20 fredag morgen den 30. juli. Agsut havde sejlet 396 km på sin første tur, så vi mente at en hviledag måtte være på sin plads.

Anden sejlads, Vega Sund

Efter en regnfuld hviledag på Ella Ø tog Agsut igen på togt. Denne gang skulle turen gå ud gennem Vega Sund for at sejle langs yderkysten af Traill Ø til Nathorst Fjord og Fleming fjord og derfra gennem Kong Oscar Fjord tilbage til Ella Ø. En tur på ca. 550 km.
Første dag i Vega Sund bød på tre fangsthytter og en enkelt fangststation. Vi sluttede dagen af med at registrere Sverresborg [232] på nordsiden af sundet. Sverresborg er en spændende station, som dog kraftigt trænger til en hjælpende hånd.

Sverresborg [232].

Vi startede ud kl. 13 næste dag i tåge, men ellers fint vejr. Vores første mål var en materialeplads [904] på sydsiden af sundet. Efter nogen søgen, både fra Agsut og på land, opgav vi at finde pladsen og fortsatte derpå til nordsiden af sundet igen. Sejladsen på det lave og skærfyldte farvand ved Scott Kelties Øer gik som en leg, takket være vores nye ekkolod. De næste fangsthytter blev fundet uden problemer. Vi ankrede op for overnatning ved Kap Mac Clintock Hytten [226].

Mandag den 2. august startede vi med registreringen af Kap Mac Clintock hytten. Den var meget fugtig, men ellers i god behold. Ved middagstid sejlede vi i fint vejr og på stille vand syd på langs yderkysten.
Vi havde lige et kort stop ved Kap Simpson hytten [204] inden at vi fortsatte mod Fleming

Sejlads mellem isøer langs yderkysten af Traill Ø.

Fjord. Sent tirsdag aften fandt vi resterne af den afbrændte vejrstation Kap Biot [116]. Det eneste der vidnede om en tidligere station, var en stak rustne tøndebånd samt nogle gamle dørhængsler. Elvlejet havde ædt de øvrige afbrændte rester.

Fleming og Nathorst Fjord

Hele tirsdag og onsdag i henholdsvis Fleming Fjord og Nathorst Fjord havde vi regnvejr, dog var der ikke meget is i nogen af fjordene.

I Fleming Fjord rundede vi bl.a. Kap Brown huset [107]. Det var lidt ærgerligt at se husets tilstand. Hele bygningen er skæv og gulvet råddent.
Onsdag morgen fandt vi vores jolle liggende pænt lige under vandoverfladen. Nattens regn og bølger havde været for meget for den. Vi fik den hævet samt motoren tømt for saltvand, og så var vi sejlende igen.

Kap Brown Huset [107] er i stærk forfald.

Efter at have registreret hytter i begge fjorde vendte vi stævnen mod Mestersvig. Vi blev dog mødt af store bølger på vej ud af Nathorst Fjord, så vi søgte læ i en vig i mundingen af fjorden. Efter 5 timers venten havde vejret bedret sig så meget, at vi kunne sejle videre. På vejen gjorde vi holdt ved fangsthytten Villa [117]. I fint vejr og stille vand fortsatte vi vores færd. Vejret var nu blevet så godt, at vi fint kunne sidde og spise ristede boller med spegepølse og dåserejer på dækket.
Klokken 4 torsdag morgen, den 5. august, lagde vi til ved resterne af Antarctichavn Station [201].

Solnedgang i Vega Sund.

Fredag holdt vi hviledag i godt selskab på Mestersvig. Tungt lastede tog vi lørdag af sted mod Ella Ø. Vi havde lasten fyldt med olie og brændstof, som var kommet op med skib.
Vores sidste dag på søen forløb i bedst tænkelige vejrforhold - en god afslutning på en god tur.

Om søndagen trak vi Agsut på land og fik gjort alt grejet rent og pakket væk til vinteren.
Mandag den 9. august forlod vi Ella Ø med Twin Otter.

Afslutning
Selv om årets ophold på kysten kun strakte sig over 3 uger, blev der nået en del. Agsut fik i løbet af 11 sejldage tilbagelagt en strækning på 942 km. Der blev registreret 34 lokaliteter fordelt på 1 materialeplads, 2 stationer og 31 hytter.
Ydermere fik Agsut en større teknisk overhaling, og der blev transporteret ca. 750 liter brændstof og olie fra Mestersvig til Ella Ø.
Så godt som alle gamle hytter i Sydområdet er nu registreret. Kun nogle få hytter i Kong Oscar Fjord samt nogle hytter inde i land omkring Mestersvig mangler at blive besøgt.

Under Nanoks ophold på Ella Ø og Mestersvig blev vi begge steder mødt af en flok venlige og hjælpsomme Siriusfolk – tak til jer.

Lars, Ole og Jesper

Tak for denne sommer!

Sydholdet og Nordholdet samlet ved hjemrejsen fra Mestersvig. F.v.: Lars Bønding, Jesper Mølbæk Stentoft, Ole Schirmer Nielsen, Søren Kristensen, Erik Jochumsen, Peter Schmidt Mikkelsen.

Om NANOK

Nordøstgrønlandsk Kompagni Nanok (Nanok) er en privat, nonprofit organisation stiftet i 1992 på baggrund af det tidligere *Østgrønlandsk Fangstkompagni NANOK A/S*, grundlagt i 1929.

Nanoks formål er bl.a. *at bidrage til udbredelse af kendskabet til Nordøstgrønland og dets kulturhistorie samt at bidrage til sikring af områdets kulturminder og bygninger*.

Nanok består af en kreds på syv personer. Disse er Peter Schmidt Mikkelsen (dir.), Jens Erik Schultz, Tommy Pedersen, Søren Andersen, Martin Reenberg, Palle V. Norit og Søren Rysgaard. Foruden denne bestyrelse deltager en række enkeltpersoner aktivt i Nanoks arbejde. Al arbejde i Nanok er frivilligt og ulønnet.

Nanok udsender hver sommer et felthold typisk bestående af 5 – 10 personer fordelt på 2 – 3 hold, der i 3 – 5 uger arbejder i Nordøstgrønland. Resultatet af dette arbejde dokumenteres og offentliggøres i en feltrapport. Ekspeditionsdeltagerne udvælges af bestyrelsen.

For at kunne gennemføre arbejdet råder Nanok over et betydeligt ekspeditionsmateriel; derimod besidder Nanok ingen fast ejendom i Grønland.

Nanoks arbejde finansieres af Aage V. Jensens Fonde. Kompagniet støttes desuden af en lang række private bidragydere. Blandt sine samarbejdspartnere tæller Nanok bl.a. Slædepatruljen Sirius, Forsvarets Vagt Mestersvig, Patruljetjenesten i Nord- og Nordøstgrønland, Grønlands Hjemmestyre, Grønlands Nationalmuseum, Royal Arctic Line, Dansk Polarcenter, Flugfélag Islands og Danmarks Miljøundersøgelser.

Nanok har et stort netværk og er ligeledes repræsenteret i flere fora, herunder *"Arbejdsgruppen til koordinering af forskningsindsatsen i Nordøstgrønland".*

Nanok har siden 1991 renoveret og vedligeholdt ca. 20 kulturhistoriske bygninger og har for denne indsats modtaget betydelig anerkendelse, bl.a. fra Grønlands Hjemmestyre samt Grønlands Nationalmuseum.

Nanok er i 2003 – på opfodring af Grønlands Hjemmestyre - begyndt at udarbejde en bygningsmæssig status af samtlige kulturhistoriske hytter og stationer i Nordøstgrønland. Dette arbejde vil løbe over 3 - 4 år. Registreringerne stilles vederlagsfrit til rådighed for Grønlands Nationalmuseum.

Liste over nordøstgrønlandske stationer og hytter renoveret af Nanok 1991 - 2004:

Hyttenummer	Navn	Istandsat år
514	Ny Jonsbu	1995
510	Hochstetter	1996, 1998
447	Germaniahavn	1999
438	Zackenberg	1991, 1992
429	Moskusheimen	1994
425	Sandodden / Karina	1994 - 2000
417	Kap Herschell	2002
405	Eskimonæs	1998
356	Hoelsbu	1999, 2000
350	Loch Fyne	1993
340	Kap Ovibos hytten	2000
335	Myggbukta	1999
324	Varghytten	2002
308	Kap Humboldt	1997
224-2	Kongeborgen	2001
222	Holm Bugt hytten	2001
218	Kap Peterséns	1998
201	Antarctichavn	2001 (knust af lavine i 2002)
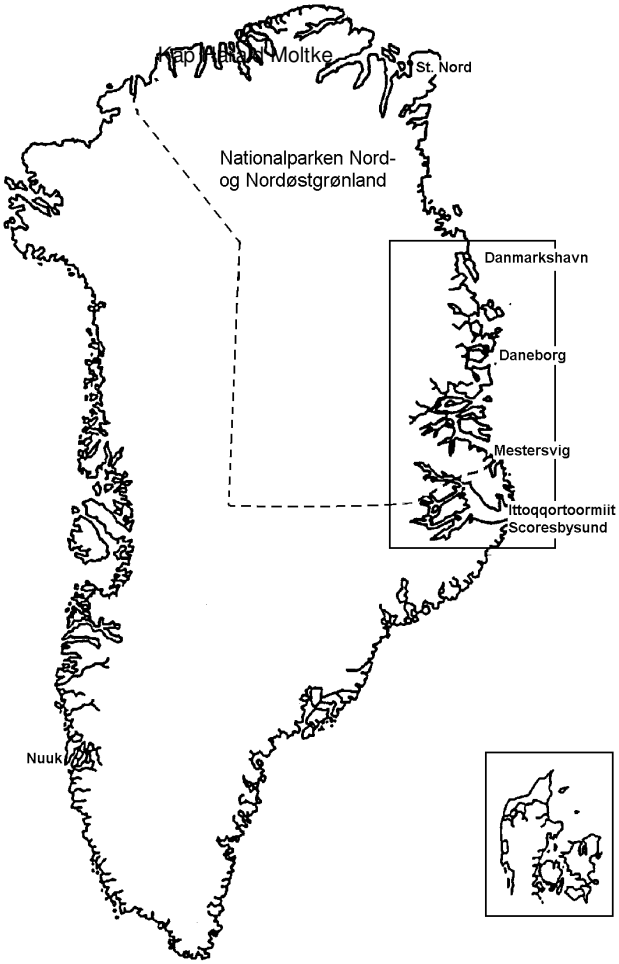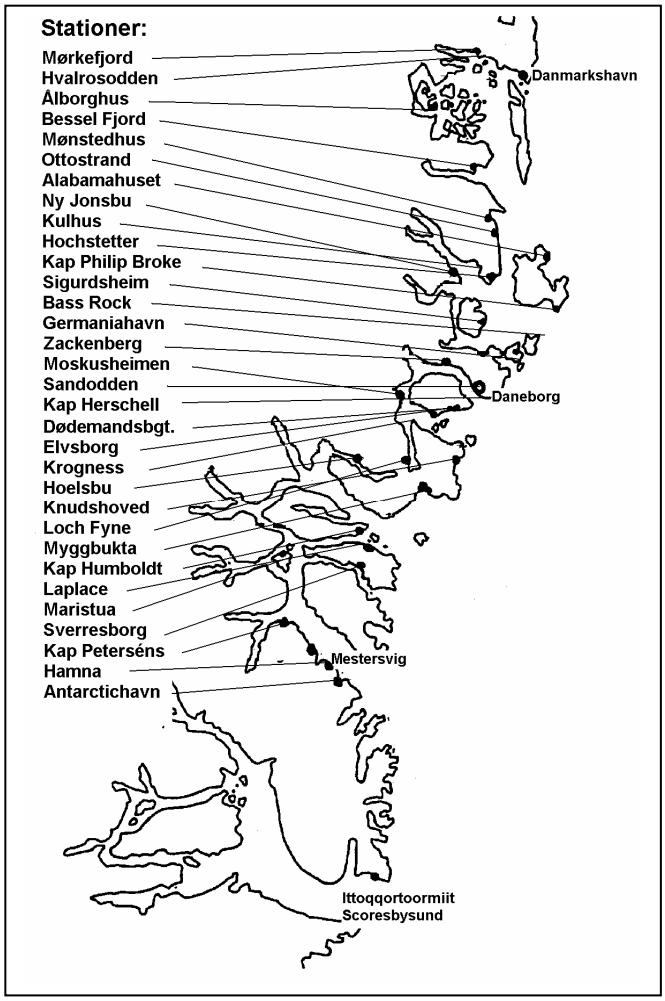
Kilde: Vedr. hyttenumre og -navne Peter Schmidt Mikkelsen *Nordøstgrønland 1908-60*, Aschehoug 2001